

Súd: Najvyšší správny súd SR
Spisová značka: 1Sak/5/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 0925100255
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 11. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Hatalová
ECLI: ECLI:SK:NSSSR:2025:0925100255.1

Uznesenie

Najvyšší správny súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobkyne (sťažovateľky): T. S. Y., nar. XX.XX.XXXX, bytom Y. X, XXX XX W., právne zastúpenej JUDr. Petrom Kuzmom, advokátom, AK so sídlom Duklianska 8, 089 01 Svidník, IČO: 42 339 669, proti žalovanému: Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, Migračný úrad, so sídlom Pivonková 6, 812 72 Bratislava, IČO: 00 151 866, o kasačnej sťažnosti žalobkyne proti rozsudku Správneho súdu v Košiciach č. k. 13Saz/1/2025-75 z 30. júla 2025 v časti výroku o trovách konania, takto

rozhodol:

I. Najvyšší správny súd Slovenskej republiky kasačnú sťažnosť proti rozsudku Správneho súdu v Košiciach č. k. 13Saz/1/2025-75 zo dňa 30. júla 2025 v napadnutej časti výroku II. o náhrade trov konania účastníkom konania zamietá.

II. Účastníkom konania nárok na náhradu trov kasačného konania nepriznáva.

odôvodnenie:

I.

I. Administratívne konanie

1. Žalovaný rozhodnutím ČAS:MU-PO-179-35/2024-Ž zo dňa 25.03.2025 (ďalej aj „napadnuté rozhodnutie“) žalobkyne neudelil azyl podľa § 13 ods. 1 písm. a) zákona č. 480/2002 Z. z. o azyle a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o azyle“), neposkytol doplnkovú ochranu podľa § 13c ods. 1 písm. a) a § 20 ods. 4 zákona o azyle, neudelil azyl na účel zlúčenia rodiny podľa § 13 ods. 1 písm. b) a § 20 ods. 5 zákona o azyle, neposkytol doplnkovú ochranu na účel zlúčenia rodiny podľa § 13c ods. 1 písm. b) a § 20 ods. 5 zákona o azyle.

II. Konanie na správnom súde

2. Správny súd v Košiciach (ďalej aj „správny súd“) rozsudkom č. k. 13Saz/1/2025-75 zo dňa 30.07.2025 (ďalej aj „napadnutý rozsudok“) zrušil rozhodnutie žalovaného Ministerstva vnútra Slovenskej republiky, Migračný úrad, ČAS:MU-PO-179-35/2024-Ž zo dňa 25.03.2025, týkajúce sa žalobkyne T. S. Y., nar. XX.XX.XXXX, číslo pasu B. a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Nárok na náhradu trov konania účastníkom konania nepriznal. Nárok na náhradu trov konania štátu nepriznal.

3. V odôvodnení rozsudku správny súd uviedol, že predmetom konania bola správna žaloba o preskúmanie rozhodnutia žalovaného č. ČAS:MU-PO-179-35/2024-Ž zo dňa 25.03.2025 o neudelení azylu a neposkytnutí doplnkovej ochrany. Poukázal na to, že sa jedná o žalobu vo veciach azylu a túto v zmysle ustanovenia § 206 Správneho súdneho poriadku (ďalej len „SSP“) posudzoval neformálne a nebol pri jej posudzovaní viazaný žalobnými dôvodmi.

4. Ďalej uviedol, že po oboznámení sa s obsahom administratívneho a súdneho spisu dospel k záveru, že od vydania napadnutého rozhodnutia došlo k podstatnej zmene okolností v zmysle ustanovenia § 206 ods. 5 SSP, keďže žalobkyňa spolu so správnou žalobou predložila úradné predvolanie na políciu zo dňa 25.01.2024, ktoré za žalobkyňu prevzala jej sestra, nakoľko v čase doručovania sa žalobkyňa už nachádzala mimo územia krajiny pôvodu. Z obsahu tohto úradného predvolania vyplýva, že ide o vyšetrovanie v trestnej veci.

5. Podľa názoru správneho súdu, doručenie predvolania z dôvodu prebiehajúceho trestného vyšetrovania by samo osebe nezakladalo dôvod zrušenia rozhodnutia žalovaného. Správny súd vychádzal zo všetkých jednotlivých okolností situácie, v ktorej sa žalobkyňa nachádzala.

6. Žalobkyňa spolu so správnou žalobou zároveň predložila správu o mučení na Kube, z ktorej vyplýva, že občania odsúdení za politické trestné činy môžu čeliť mučeniu vo väzení, na pojednávaní predložila informácie o politickom prenasledovaní bežných občanov za vyslovovanie politických názorov na sociálnych sieťach,

7. Nakoľko pre správny súd je rozhodujúci stav veci v čase vyhlásenia jeho rozhodnutia a od vydania rozhodnutia žalovaného sa podstatne zmenili okolnosti veci, správny súd zrušil rozhodnutie žalovaného postupom podľa ustanovenia § 206 ods. 5 SSP.

8. O náhrade trov účastníkov konania rozhodol súd podľa § 167 ods. 3 písm. b) SSP tak, že účastníkom nárok na náhradu trov konania nepriznal, nakoľko rozhodnutie žalovaného bolo zrušené postupom podľa ustanovenia § 206 ods. 5 SSP.

I. Konanie na kasačnom súde

9. Sťažovateľka podala v zákonnej lehote kasačnú sťažnosť proti výroku II. rozsudku Správneho súdu v Košiciach č. k. 13Saz/1/2025-75 zo dňa 30.07.2025, ktorým bolo rozhodnuté o nároku na náhradu trov konania účastníkom konania. Zároveň žiadala priznať právo na plnú náhradu trov konania pred kasačným súdom.

10. Sťažovateľka podala kasačnú sťažnosť z dôvodu podľa § 440 ods. 1 písm. f), písm. g) a h) SSP, t. j. že krajský súd nesprávnym procesným postupom znemožnil účastníkovi konania, aby uskutočnil jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (správny súd neupozornil sťažovateľku vopred, že zvažuje postup podľa § 167 ods. 3 písm. b) SSP a nezaujímal sa o jej stanovisko k tomu) a rozhodol na základe nesprávneho právneho posúdenia veci (uplatnenie § 167 ods. 3 písm. b) SSP má byť reštriktívne zdržanlivé) a odklonil sa od ustálenej rozhodovacej praxe kasačného súdu (požiadavka riadneho odôvodnenia uplatnenia § 167 ods. 3 SSP a voľby zo zákonnej škály povolených výrokov, zohľadnenia osobných a majetkových pomerov žiadateľky o azyl, ktorá je v zraniteľnom postavení).

11. Navrhla, aby Najvyšší správny súd SR podľa ustanovenia § 462 ods. 2 SSP rozsudok správneho súdu vo výroku II. zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

12. Pokiaľ sa jedná o nesprávne právne posúdenie sťažovateľka v kasačnej sťažnosti uviedla, že správny súd výrok II. rozsudku o nepriznaní trov konania odôvodnil v bode 64. rozsudku tak, že rozhodol podľa § 167 ods. 3 písm. b) SSP, nakoľko rozhodnutie žalovaného bolo zrušené podľa § 206 ods. 5 SSP. Podrobnejšie odôvodnenie výroku II. rozsudok neobsahuje. Následne sťažovateľka citovala ustanovenie § 206 ods. 5 SSP (uviedla nesprávne ods. 3), § 167 ods. 1 SSP a § 167 ods. 3 SSP písm. a) a b) SSP, pričom uviedla, že uvedené ustanovenie obsahuje moderačné oprávnenie správneho súdu a umožňuje správne súdu rozhodnúť, že náhradu trov konania celkom alebo sčasti neprizná, ak....

13. Sťažovateľka dôvodila následne tým, že esenciálnym kritériom rozhodovania o priznaní náhrady trov konania je zásada úspechu. Sťažovateľka mala plný úspech v konaní, nakoľko výrok I. napadnutého rozsudku správneho súdu vyhovel jej návrhu v plnom rozsahu, čo by malo byť základným meradlom pre nárok na náhradu trov konania, že vo výsledku mal správny súd zaviazat' žalovaného na náhradu trov konania sťažovateľke v plnom rozsahu. Aj napriek tomu, že sťažovateľka ako žalobkyňa bola v konaní pred správnym súdom plne úspešná, správny súd aplikoval ustanovenie § 167 ods. 3 písm. b) SSP a trov v plnom rozsahu nepriznal. Použitie ustanovenia § 167 ods. 3 a to písm. a) alebo b) má byť podľa

sťažovateľky len výnimočne a má byť použité reštriktívne, nakoľko použitie tohto ustanovenia negatívne dopadá na účastníka konania, ktorý by inak mal právo na náhradu trov konania.

14. Podľa názoru sťažovateľky správny súd rozhodol o trovách na základe nesprávneho právneho posúdenia a túto normu neaplikoval na prípad sťažovateľky správne, nakoľko po tom čo zistil, že sú splnené podmienky podľa § 206 ods. 5 SSP automaticky v jej prípade rozhodol o nepriznaní trov konania v plnom rozsahu a vec neposudzoval reštriktívne a po zvážení všetkých okolností prípadu.

15. Sťažovateľka následne uviedla, že podľa ustálenej súdnej praxe výnimočnosť použitia § 167 ods. 1 písm. a) SSP v individuálnom prípade, ako aj to, v čom videl správny súd, že išlo o prípad hodný osobitného zreteľa, musí byť náležite odôvodnené (nález ÚS sp. zn. III ÚS 119/03, uznesenie NS SR sp. zn. 5Cdo 67/2020) per analogiam sťažovateľka vyvodzuje, že aj použitie § 167 ods. 3 písm. b) SSP musí správny súd presvedčivo odôvodniť. Škála možných výsledkov voľnej úvahy správneho súdu v prípade splnenia dôvodov podľa písm. a) alebo b) § 167 ods. 3 SSP, je pomerne široká od možnosti nepriznať trovy konania v plnom rozsahu, cez nepriznanie trov v čiastočnom rozsahu až po možnosť trov konania priznať v plnom rozsahu.

16. Sťažovateľka taktiež dôvodila tým, že podstatná zmena skutkových okolností (§ 206 ods. 5 SSP) nebola jediným dôvodom, pre ktorý správny súd správnej žalobe vyhovel. Túto skutočnosť bolo rozhodne potrebné zohľadniť aj pri rozhodovaní o nároku na náhradu trov konania.

17. Podľa názoru sťažovateľky, ak správny súd mal v úmysle použiť moderačné právo, musí umožniť účastníkovi konania, ktorý by inak trovy konania získal, aby sa k tomuto zámeru vyjadril. Nemôže sa stať, že sa o zámere správneho súdu použiť ustanovenie § 167 ods. 3 písm. b) SSP dozvie až z rozhodnutia (v prípade sťažovateľky z vyhlásenie rozsudku). V tejto súvislosti poukázala na komentár C.H.BECK k SSP, kde na strane 820 je uvedené, že „správny súd je povinný „vytvoriť procesný priestor“, ktorý umožní účastníkom konania vyjadriť k použitiu tohto ustanovenia svoje stanovisko“ Účastník konania má právo byť explicitne vyzvaný, aby včas k prípadnej aplikácii tohto ustanovenia vyjadril svoje stanovisko. Je korektné poznamenať, že autorka argumentuje v prospech tohto postupu v prípade aplikácie § 167 ods. 1 písm. a) SSP, a teda sťažovateľka má za to, že ten istý postup je potrebné analogicky vyžadovať v prípade § 167 ods. 1 písm. b) SSP. Správny súd v Košiciach neavizoval vopred svoje rozhodnutie trovy konania sťažovateľke ako žalobkyni, ktorá mala plný úspech v spore, nepriznať, nevyzval ju, aby sa k tomu vyjadrila, ani sa nedopytoval na jej názor a tak nesprávnym procesným postupom znemožnil sťažovateľke, aby uskutočnila jej patriace procesné práva tak, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

18. Sťažovateľka taktiež dôvodila tým, že podľa ustálenej judikatúry pri skúmaní existencie okolností hodných osobitného zreteľa (§167 ods. 3 písm. a) SSP) treba prihliadnuť na osobné, majetkové, zárobkové a iné pomery účastníkov konania a všímať si aj okolnosti, ktoré viedli účastníkov k uplatneniu práva na súde (napr. R24/1964, NS SR sp. zn. 3MCdo5/2006). Obdobne aj v prípade § 206 ods. 5 SSP je potrebné prihliadnuť na pomery sťažovateľky a na jej osobitné postavenie ako žiadateľky o azyl, ktoré ju robí osobitne zraniteľnou osobou aj z pohľadu, že na území SR nemá žiadne majetkové zázemie a v zárobkovej činnosti na území SR je značne obmedzená. Podľa právnej úpravy ako žiadateľka o azyl nemôže v SR podnikáť a zamestnať sa môže až po 6 mesiacoch v azylovom konaní.

19. Tiež podľa názoru sťažovateľky treba vychádzať z ustanovenia § 168 druhá veta SSP, že orgánu štátnej správy možno náhradu trov právneho zastúpenia priznať len výnimočne. Na druhej strane má sťažovateľka za to, že práve náhrada trov konania sťažovateľky má na žalovaný správny orgán pôsobiť aj preventívne a motivovať ho, aby v správnom konaní postupoval zákonne. V rozpore s judikatúrou správny súd nezohľadnil osobné a majetkové pomery sťažovateľky, napriek tomu, že v predchádzajúcom konaní pred súdom mala plný úspech.

20. Žalovaný navrhol kasačnú sťažnosť zamietnuť.

II. Právne posúdenie kasačným súdom

21. Senát Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky konajúci ako kasačný súd (§ 438 ods. 2 SSP) predovšetkým postupom podľa § 452 ods. 1 v spojení s § 439 SSP preskúmal prípustnosť

kasačnej sťažnosti sťažovateľky a z toho vyplývajúce možné dôvody jej odmietnutia. Po zistení, že kasačnú sťažnosť podala sťažovateľka včas (§ 443 ods. 1 SSP), je prípustná (§ 439 SSP) a bola podaná oprávneným subjektom (§ 442 ods. 1 SSP), preskúmal napadnutý rozsudok správneho súdu v časti výroku II. o náhrade trov konania účastníkom konania spolu s konaním, ktoré predchádzalo jeho vydaniu a jednomyseľne (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch) dospel k záveru, že kasačná sťažnosť sťažovateľky nie je dôvodná.

22. Podľa § 206 ods. 5 SSP, správny súd môže zrušiť napadnuté rozhodnutie orgánu verejnej správy alebo opatrenie orgánu verejnej správy aj vtedy, ak dospel k záveru, že od jeho vydania sa podstatne zmenili okolnosti veci.

23. Podľa § 167 ods. 3 písm. b) SSP, správny súd môže tiež rozhodnúť, že náhradu trov konania celkom alebo sčasti neprizná, ak bolo rozhodnutie orgánu verejnej správy alebo opatrenie orgánu verejnej správy zrušené z dôvodu podľa § 206 ods. 5.

24. Podstata námietok sťažovateľky spočívala v tom, že správny súd nesprávne posúdil otázku priznania/nepriznania náhrady trov konania účastníkom konania, v danom prípade trov konania sťažovateľky.

25. Správny súd v odôvodnení svojho rozsudku jednoznačne uviedol, že „nakoľko pre správny súd je rozhodujúci stav v čase vyhlásenia jeho rozhodnutia a od vydania rozhodnutia žalovaného sa podstatne zmenili okolnosti veci, správny súd zrušil rozhodnutie postupom podľa § 206 ods. 5 SSP.“

26. Kasačný súd poukazuje na to, že v prípade ak rozhodnutie orgánu verejnej správy alebo opatrenie orgánu verejnej správy v konaní o správnej žalobe vo veci azylu bolo zrušené z dôvodu, že od jeho vydania sa podstatne zmenili okolnosti veci (§206 ods. 5 SSP), zákon v ustanovení § 167 ods. 3 písm. b) SSP zakotvuje možnosť nepriznať celkom alebo sčasti náhradu trov konania.

27. Kasačný súd konštatuje, že do rozhodovania o náhrade trov konania sa tak premieta výlučne jeden osobitný zrušovací dôvod v konaní o správnej žalobe vo veciach azylu. Žalobkyni nemusel tak súd priznať náhradu trov konania napriek tomu, že bola v konaní úspešná, pretože zrušenie rozhodnutia orgánu verejnej správy záviselo od objektívnej skutočnosti a to od objektívnej zmeny okolností veci, ktoré žalovaný v čase rozhodnutia nemohol zohľadniť.

28. Poukazujúc na uvedené dospel kasačný súd k záveru, že rozsudok správneho súdu v časti výroku II. o náhrade trov konania je správny a zákonný.

29. O náhrade trov kasačného konania rozhodol Najvyšší správny súd Slovenskej republiky tak, že sťažovateľke, ktorá v tomto konaní nemala úspech, ich náhradu nepriznal (§ 467 ods. 1 SSP a analogicky podľa § 167 ods. 1 SSP) a rovnako aj žalovanému nárok na ich náhradu nepriznal v súlade s § 467 ods. 1 SSP a analogicky podľa § 168 SSP.

30. Senát Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky rozhodol pomerom hlasov 3: 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu **n i e j e** prípustný opravný prostriedok.